

INTERNATIONAL BURCH UNIVERSITY

Francuske revolucije bb • 71000 Sarajevo • Bosna i Hercegovina

Tel +387 33 782 400 • Fax +387 33 782 500 • www.ibu.edu.ba • info@ibu.edu.ba

ID broj 4201383350000 • RN 186 – 000-10440460-41

**Analiza parafiskalnih nameta u Bosni i Hercegovini – kako kreirati
registar parafiskalnih nameta i izrada nacrtu registra**

Sarajevo, 2014.

Sadržaj

1. UVOD	4
1.1 Pojam parafiskalnih nameta	5
1.2 Problem istraživanja	6
1.3 Ciljevi istraživanja	7
2. ISTRAŽIVAČKA METODA	7
3. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	8
3.1 Parafiskalni nameti na nivou BiH.....	9
3.1.1 Naknade za korištenje spektra frekvencija	9
3.1.2 Naknade/prihodi DERK-a	11
3.1.3 Naknade za usluge carinjenja roba u uvozu i izvozu	12
3.1.4 Članarina Vanjskotrgovinskoj komori BiH.....	13
3.1.5 Takse.....	13
3.2 Parafiskalni nameti u Federaciji BiH.....	14
3.2.1 Vodne naknade	15
3.2.2 Opća vodna naknada	15
3.2.3 Posebna vodna naknada za korištenje površinskih i podzemnih voda	16
3.2.4 Posebna vodna naknada za korištenje vode za proizvodnju električne energije	17
3.2.5 Posebna vodna naknada za zaštitu voda.....	17
3.2.6 Posebna vodna naknada za vađenje materijala iz vodotoka	18
3.2.7 Posebna vodna naknada za zaštitu od poplava	18
3.2.8 Naknada za korištenje, zaštitu i unaprijeđenje šuma	19
3.2.9 Naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	20
3.2.10 Naknada za zapošljavanje lica sa invaliditetom	20
3.2.11 Članarine privrednim komorama FBiH i kantona	21
3.2.12 Članarina obrtničkim komorama	22
3.2.13 Članarine turističkim zajednicama.....	23
3.3 Parafiskalni nameti u Republici Srpskoj.....	25
3.3.1 Republička taksa.....	26
3.3.2 Administrativne takse	27
3.3.3 Sudske takse	28
3.3.4 Komunalne takse	28
3.3.5 Naknade za vodoprivredu.....	28

3.3.6	Naknade za zaštitu šuma	30
3.3.7	Naknade za protivpožarnu zaštitu.....	31
3.3.8	Naknada za opterećenje životne sredine ambalažnim otpadom	31
3.3.9	Naknada za puteve	32
3.3.10	Članarina Privrednoj komori Republike Srpske	32
3.4	Parafiskalni nameti u Brčko Distriktu	33
4.	ZAKLJUČAK I PREPORUKE	34
	PRILOG	36

1. UVOD

U BiH postoje tri pravna i ekonomska sistema: Federacija BiH, Republika Srpska i Brčko Distrikt. Zavisno od područja na kome posluju, poduzetnici su izloženi brojnim fiskalnim i parafiskalnim opterećenjima. Opterećenje poduzetnika u BiH je najveće, kada se poredi sa zemljama Evropske Unije, ali i sa zemljama okruženja. To u velikoj mjeri utiče na stvaranje nepovoljnog ambijenta za poduzetnike iz BiH, jer su potpuno nekonkurentni u odnosu na poduzetnike iz zemalja EU. Trenutno, nivo nezaposlenosti, koji iznosi 43% je najveći u Evropi i može da bude stimulans za otvaranje novih radnih mjesta. Velika parafiskalna opterećenja svakako negativno utiču i na privlačenje stranih investicija.

U prethodnom periodu, radi stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta, i smanjenja stope nezaposlenosti, razmišljalo se o nekim sistemskim mjerama koje mogu pomoći u rješavanju problema, a što uključuje smanjenje fiskalnih i parafiskalnih davanja. Iz tog razloga, u junu 2011. godine, pri Ministarstvu finansija FBiH, formirana je grupa sa ciljem da se osmisli prijedlog mjera za rasterćenje privrede. Ovu grupu čine predstavnici poslodavaca, sindikata, federalne vlade, Fonda za PIO/MIO, Zavoda za zdravstveno osiguranje, te Zavoda za zapošljavanje FBiH.

Što se tiče konkretnog smanjenja parafiskalnih opterećenja, Udruženje poslodavaca navodi u Izvještaju o radu za 2011. godinu, da je u protekloj godini učinilo dosta napora da se određeni nameti smanje ili potpuno ukinu. Iz tog razloga, Analiza opterećenja privrede u FBiH pripremljena je od strane Udruženja poslodavaca u saradnji sa Međunarodnom organizacijom mira (MOR/ILO), Asocijacijom poslodavaca i domaćim ekspertima. Analiza opterećenja privrede u FBiH je javno prezentirana predstavnicima vlasti i poslodavcima, što će u narednom periodu predstavljati osnov za pregovore sa Vladom u vezi rasterećenja privrede kroz smanjenje fiskalnih i parafiskalnih nameta.

Do sada, nije se naišlo na razumijevanje od strane predstavnika vlasti u vezi smanjenjem opterećenja privrede. Naprotiv, kao rezultat višemjesečnih pregovora i insistiranja na rasterećenju privrede, dat je prijedlog da se uvedu novi nameti za poslodavce. Kao primjer, navodimo prijedlog da se plaćanje članarine Privrednoj komori vrati na princip obaveznog, a ne dobrovoljnog članstva, što je trenutno slučaj.

Koalicija za jači glas male privrede je projekat koji finansira EU, kroz Instrument za pretprijetupnu pomoć (IPA 2012). Projekat sprovodi Udruženje za poduzetništvo i posao LiNK Mostar u saradnji sa partnerima Nezavisni biro za razvoj – (NBR) Gradačac, Udruga poduzetnika i poslodavaca – (UPIP) Žepče, Centar za promociju lokalnog razvoja – (PLOD) Bihać, Udruženje drvoprerađivača – (DRVO-PD) Prijedor i Nevladinom organizacijom COSPE iz Italije. Cilj jeste da se poboljša